

Budgetaftale 2019-2022: Det rige hverdagsliv – godt fra start

Nærværende aftale udgør den politiske aftale for investeringer i driften og en samlet aftale om anlægsinvesteringer i 2019 og overslagsårene indeholdt i budget 2019-2022.

Budget 2019-2022

Kommuneplanstrategien og udvalgsstrategierne udgør det strategiske grundlag for budget 2019-2022 i Guldborgsund Kommune.

I konstitueringsaftalen for denne byrådsperiode blev det politisk aftalt at vedtage en planstrategi i første halvår af 2018. På byrådets visionsseminar i Rostock i februar blev de overordnede politiske spor lagt for arbejdet, hvorefter planstrategien blev vedtaget i juni.

Planstrategien er byrådets samlede retning for det politiske arbejde for denne byrådsperiode. Planstrategien peger med 3 overordnede strategiske målsætninger på, hvordan vi skaber rammerne for det gode hverdagsliv og det guldborgsundske mindset, der beskriver måden, vores organisation arbejder på.

Forligsparterne er enige om, at virkeliggørelsen af vores strategiske grundlag skal være med til, at vi sammen skaber endnu bedre vilkår for alle borgere i Guldborgsund Kommune og den fortsat positive udvikling af landsdelen.

Vores fokus er på at understøtte løsningen af den fælles kerneopgave.

Vi skal styrke borgernes mulighed for at mestre egen tilværelse og, i samarbejde med borgerne sikre, at alle kan indgå, i relevante fællesskaber

Med budgetforlig 2019-2022 lægger vi det økonomiske fundament for, at vi i denne byrådsperiode kan udvikle rammerne for "Det rige hverdagsliv i en kommune, som rækker hånden ud", som er titlen på planstrategien.

I planstrategien har Byrådet besluttet at opfylde 12 tværpoltiske mål for at lykkes med kerneopgaven. Med denne budgetaftale har forligsparterne besluttet, at der skal ske en tids- og ressourcemæssig prioritering af, hvordan de 12 tværpoltiske mål virkeliggøres.

Således prioriterer vi i budget 2019 følgende 3 af de 12 tværpoltiske mål.

- At alle får en uddannelse eller kommer i beskæftigelse
- At alle kommer godt fra start i livet
- At talent og potentialer udvikles

I budgetaftalerne for de efterfølgende år i denne byrådsperiode vil vi ligeledes prioritere blandt de 12 tværpoltiske mål, vi har besluttet at virkeliggøre i planstrategien.

Forligsparterne forudsætter, at såfremt udvalgene bliver udfordret på deres drift forventes det, at udfordringerne løses inden for udvalgenes samlede driftsrammer.

Budgetaftale 2019-2022: Det rige hverdagsliv - godt fra start

De i 2018 identificerede økonomiske udfordringer realiseres som aftalt og så lempeligt som muligt i forlængelse af 2. budgetopfølgning. Det gør vi for, at der fremadrettet er sikret politisk fokus på den kommunale service og fortsatte udvikling af kommunen.

De i sidste byrådsperiode besluttede effektiviseringer og besparelser håndteres således, at de realiseres forskudt med halvdelen over de kommende to budgetår. Dog således, at den tidligere indgåede afdragsordning i Børn, Familie og Uddannelsesudvalget fastholdes.

Budget 2019-2022 følger - i overensstemmelse med den førnævnte prioritering - 3 hovedspor. Hertil afsættes der - i forhold til budget 2018 - yderligere driftsrammer og samlede anlægsrammer, hvilket fremgår af nedenstående tabel.

Budget 2019-2022 : Det rige hverdagsliv - godt fra start				
År	2019	2020	2021	2022
Yderligere driftsbevilling (kr.) ift. 2018	90.128.000	69.444.000	53.713.000	51.913.000
Samlet anlægsramme (kr.)	138.943.000	118.648.000	104.392.000	101.330.000

Der henvises til særskilt bilag 1, som indeholder en oversigt over de aftalte driftsbevillinger og anlægsinvesteringer i budget 2019 og overslagsårene. Bilaget indgår som delelement i denne politiske aftale.

Hovedspor 1: At alle får en uddannelse eller kommer i beskæftigelse.

Uddannelse og dannelse styrker vores evne til at mestre vores tilværelse og at vi kan begå os i samfundet og fællesskaberne. En veluddannet arbejdsstyrke er samtidig forudsætningen for et erhvervsliv i positiv udvikling. Derfor prioriterer forligsparterne i budget 2019-2022 en styrket indsats for, at alle kan komme i beskæftigelse eller få en uddannelse.

Dette hovedspor understøtter udvalgsstrategierne i Beskæftigelsesudvalget, Børn, Familie og Uddannelsesudvalget, Social, Sundhed og Omsorgsudvalget og Kultur, Fritid- og Bosætningsudvalget og udvalgenes mål om at sikre adgang til kvalificeret arbejdskraft, gøre det attraktivt at være i uddannelse og at flere borgere bliver selvforsørgende.

Til dette hovedspor er der i budget 2019-2022 bl.a. afsat midler til følgende initiativer:

- Øgede ressourcer til arbejdsmarkedsområdet med 30,4 mio. kr. årligt. Dertil kommer en omfordeling af budgettilpasningen, så området tilføres yderligere 16 mio. kr. alene i 2019 og reduceres med 16 mio. kr. årligt i 2021 og frem.
- En styrkelse af erhvervsfremmeindsatsen - som politisk besluttet i juni - med et årligt tilskud på 10 mio. kr. til Business LF i samarbejdsaftale 2019-2022 for at understøtte

vores strategiske målsætning om flere arbejdspladser, som fundamentet for vores fremtidige velfærd.

- Der afsættes årligt 10 mio. kr. i den nye byudviklingspulje for at skabe rammer for attraktive byer med havneomdannelser der er en vigtig del af grundlaget for tiltrækning af nye arbejdspladser og borgere. Desuden kan puljen anvendes til grundtilskud til almenboliger i overensstemmelse med almenboligstrategien.
- Bosætningskoordinator-funktionen fastholdes. For at understøtte udviklingen af kommunen er der behov for en fortsat indsats for at styrke tilflytningen til kommunen. Det gøres for at imødekomme virksomhedernes efterspørgsel efter arbejdskraft og styrke Nykøbing F. som uddannelsesby ved at tiltrække flere studerende til byen.
- Turistkoordinatoren fastholdes for at bakke op om et robust turisterhverv, der bidrager til den erhvervsmæssige vækst i kommunen og dermed fastholdelse og skabelse af jobs.
- Der afsættes en anlægsramme til strategiske tiltag på 5 mio. kr. i 2019, som udmøntes af Social, Sundhed og Omsorgsudvalget for at understøtte markedsførelsen indenfor det sociale område og bidrage til, at borgerne i målgrupperne får de tilbud, der kan være med til at øge deres selvstændighed.

Derudover ønsker forligsparterne, at der sættes langt større fokus på integration og uddannelse af flygtninge og indvandrere for at bringe dem ind på arbejdsmarkedet.

Hovedspor 2: At alle kommer godt fra start i livet – gennem hele livet

Grundlaget for at danne og uddanne sig, og mestre egen tilværelse er vigtigt gennem hele livet. Derfor lægger vi vægt på en styrket indsats for at sikre, at alle borgere får den bedst mulige start - i alle livets faser. Vi prioriterer derfor en tidlig og forebyggende indsats i forhold til både børn, voksne og ældre for at øge trivslen og understøtte borgernes mulighed for at mestre egen tilværelse.

Dette hovedspor understøtter Børn, Familie- og Uddannelsesudvalgets, Beskæftigelsesudvalgets og Social, Sundhed og Omsorgsudvalgets udvalgsstrategier og udvalgenes mål om tidlig indsats og forebyggelse i alle livets faser, give alle børn et godt fundament for viden og udvikling samt et sammenhængende børne- og ungdomsliv.

Til dette hovedspor er der i budget 2019-2022 bl.a. afsat midler til følgende initiativer, svarende til ca. 30 fuldtidsstillinger (lærere og pædagoger) på Børn, Familie- og Uddannelsesudvalgets område.

- Forebyggende tilbud til sårbare forældre – Småbørnsteamet – for at sikre børnenes trivsel og udvikling.
- Tidlig rådgivning til sårbare familier – Psykologundersøgelser- og behandling – for at understøtte en positiv udvikling af børn i en sårbar situation.

Budgetaftale 2019-2022: Det rige hverdagsliv - godt fra start

- Fokuseret styrkelse af Pædagogisk Læringscenter, som yder vejledning til undervisningen og dermed bidrager til børnenes læring fx til fremme af børnenes sprog og motorik.
- Der afsættes ca. 11 mio. kr. i 2019 og overslagsårene til ansættelse af flere lærere og pædagoger for at styrke børnenes læring ved at fremme læringsfællesskaber, så medarbejderne kan udvikle den praksis, der giver størst effekt hos eleverne. Samtidig forventes det at give positivt udslag på medarbejdertilfredsheden og rekrutteringen af nye lærere.
- Der etableres udendørs læringsmiljøer ved skoler og dagtilbud for i alt 12 mio. kr.
- I 2019 afsættes 3,2 mio. kr. til kompetenceudvikling af medarbejdere i tilbud til børn med særlige behov.
- Etablering af nye fysiske rammer til autismitilbuddet i Nr. Vedby for ca. 20 mio. kr., så den nyeste faglige viden kan praktiseres til gavn for eleverne.
- Fritidsaktiviteter til udsatte børn og unge – Broen Guldborgsund – for at flere udsatte børn og unge får en styrket tro på sig selv og styrker grundlaget for at kunne mestre deres tilværelse.
- Etablering af rehabiliteringspraksis for borgere over 65 år, som har risiko for at få begrænsninger i deres funktionsevne. Initiativet skal medføre øget livskvalitet, selvstændighed og nedsættelse af det samlede behov for praktisk og personlig hjælp.

Hovedspor 3: At talent og potentialer udvikles mere

I Guldborgsund Kommune har vi meget at være stolte af. Derfor prioriterer vi at gå foran og udbrede den gode fortælling og videreudvikle vores potentialer; eksempelvis vandet omkring os, unikke naturområder, vores stabile og loyale arbejdsstyrke og de mange frivillige.

Dette hovedspor understøtter alle udvalgsstrategier, herunder udvalgsmålene om et rigt og tilgængeligt kulturliv, skabe dannelsesanstledninger for alle og udfordre børn og unge, så de bliver så dygtige, som de kan og faglig kvalitet.

Til dette hovedspor er der i budget 2019-2022 bl.a. afsat midler til følgende initiativer:

- Guldborgsund skal være visionskommune 2018-2022 i initiativet "Bevæg dig for Livet" i samarbejde med DGI og Dansk Idrætsforbund (DIF).
- Flere samarbejder mellem skoler og kulturinstitutioner, museumsaktiviteter og branding af kommunens kulturliv gennem øget driftsstøtte til Fuglsang Kunstmuseum, Egnsteater Masken og Museum Lolland-Falster.
- Intensivering af det musikalske samarbejde med Rostock i form af udvikling af en international musikskole.
- Fortsat sikre kommunens attraktionsværdi på fritidsområdet ved, at der i 2019 anvendes 15 mio. kr. til renovering af Sakskøbing Sportscenter, at der afsættes en pulje

på 5 mio. kr. til renovering af svømmecentre og haller samt at der anvendes 1 mio. kr. til analyse vedrørende hal 4 i Nykøbing F.

- Fastholde standarden i Evigheden og Nykøbing F. Idrætspark.
- Der afsættes 2 mio. kr. årligt til godkendelsesordningen på Fritvalgsområdet for at give borgerne styrkede valgmuligheder i valg af leverandør af personlig pleje og praktisk bistand.
- Øgede ressourcer til kliniske vejledere, så vi understøtter, at de har den fornødne tid til at vejlede sygeplejestuderende. Det kvalificerer rekrutteringsgrundlaget til plejepersonale og understøtter borgernes oplevelse af, at der bliver taget hånd om dem i ældreplejen.
- For at styrke potentialerne i vores naturressourcer og -værdier udarbejdes en klimatilpasningsplan og der indledes politiske drøftelser om eventuelle tiltag i forlængelse heraf.
- Guldborgsund Kommune skal gå forrest i indsatsen med at forbedre vores klima og miljø, for eksempel ved at nedbringe brugen af plastic overalt i kommunen.
- Medarbejderressourcer til – i samarbejde med lodsejere og øvrige myndigheder - at gennemføre initiativerne i kommunens klimatilpasningsplan, så vi i videst muligt omfang kan forebygge oversvømmelser.

Det guldborgsundske mindset

I planstrategien er der lagt et forstærket fokus på måden vi løser opgaven på og de værdier, der lægges til grundlag for den daglige indsats for at løse kerneopgaven. I det guldborgsundske mindset er der udpeget 4 centrale tilgange, som forligsparterne forudsætter, at fagudvalgene udmønter budget 2019-2022 i overensstemmelse med.

- Tidlig og rettidig indsats
- Helhedsorienteret tilgang
- Samskabelse og dialog
- Udnyt potentialerne

For at understøtte arbejdet med at praktisere det guldborgsundske mindset skal fagudvalgene derfor forholde sig til, hvordan der kan sikres de bedst mulige politiske rammer for, at det guldborgsundske mindset kan praktiseres i udførelsen af opgaver. Det gælder både indenfor udvalgets ansvarsområde og i den tværgående dialog og prioritering mellem udvalgene.

Medarbejderne er vores vigtigste ressource for at løse kerneopgaven og praktisere det guldborgsundske mindset. I den sammenhæng vægter forligsparterne arbejdsmiljøet hos de kommunalt ansatte højt. Derfor er det vigtigt, at arbejdsmiljøet praktiseres indenfor rammerne af følgende 3 strategiske omdrejningspunkter, som Hoved MED-udvalget har godkendt:

- Den attraktive arbejdsplads med kerneopgaven i fokus.
- Trivsel gennem rette kompetencer, faglighed, samarbejde og relationer i forhold til samskabelse.

Budgetaftale 2019-2022: Det rige hverdagsliv - godt fra start

- Trivsel gennem rette kompetencer, faglighed, samarbejde og relationer i forhold til digitalisering.

Styrkelse af analysekraft m.v.

Som det også fremgår af vores planstrategi er vi politisk optaget af at kunne se og måle, om det vi gør, faktisk virker. Vi skal kunne måle en effekt af vores arbejde og se, at vi kommer tættere på de politiske mål, vi har sat os og kommunikere det til omverdenen.

Forligsparterne er enige om, at der i budget 2019-2022 afsættes 3 mio. kr. årligt til at styrke analysekraften på tværgående sammenhænge for at sikre, at vi bruger pengene rigtigt og øger indtægtsgrundlaget. Det kan fx være analyser om flyttemønstre, rehabilitering, ungeindsatsen og udligningsordningen.

Rammebeløbet skal også anvendes til den fortsatte virkeliggørelse af den politiske besluttede kommunikationsstrategi Fokus & Fællesskab, der modner og udvikler kommunens evne til at kommunikere strategisk, så vi sikrer gennemslagskraft i fortællingerne til omverdenen om Guldborgsund Kommunes vilkår og styrker.

Indeværende budgetaftale 2019-2022 er indgået mellem Guldborgsundlisten, Socialdemokraterne, Venstre, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten

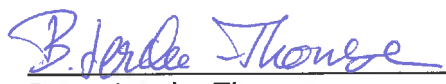
Nykøbing F. den 4. september 2018

_____
John Brædder
Guldborgsundlisten

_____
Bo Abildgaard
Socialdemokraterne

_____
Ole K. Larsen
Venstre

_____
Annemette S. Johnsen
Socialistisk Folkeparti

_____
Bente Lerche-Thomsen
Enhedslisten